

Rozsudek Vyššího vojenského soudu ze dne 05.03.1986, sp. zn. 3 To 59/86, ECLI:CZ:VVS:1986:3.TO.59.1986.1

Číslo: 12/1988

Právní věta: Pro stav obecného nebezpečí ve smyslu § 179 a 180 tr. zák. je typické nejen přiblížení se k poruše, tj. bezprostřední, konkrétní hrozba jejího vzniku, ale také určitá živelnost a neovladatelnost průběhu vyvolané události, kdy vznik poruchy na zákonem chráněném zájmu není závislý jen na jednání pachatele, ale především na nahodilých okolnostech.

Soud: Vyšší vojenský soud

Datum rozhodnutí: 05.03.1986

Spisová značka: 3 To 59/86

Číslo rozhodnutí: 12

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Obecné ohrožení

Předpisy: 140/1961 Sb. § 179
§ 180

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Na podkladě odvolání obžalovaných svob. P. K. a voj. Z. Č. vyšší vojenský soud zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu a za podmínek § 259 odst. 3 tr. ř. sám znovu rozhodl ve věci.

Odůvodnění:

Rozsudkem vojenského obvodového soudu ze dne 16. 1. 1986 sp. zn. 5 T 324/85 byli obžalovaní svob. P. K. a voj. Z. Č. uznáni vinnými trestným činem obecného ohrožení podle § 180 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák., kterého se dopustili dne 19. 10. 1985, a to tak, že jako řidiči při řízení služebních vozidel T 148, na jejichž ložné ploše přepravovali větší počet vojáků, v důsledku nedostatečné pozornosti opožděně reagovali při jízdě v koloně na dopravní situaci vzniklou brzděním a zastavením vozidel před nimi jedoucích; v důsledku toho došlo k nárazu do těchto vozidel a ke zranění přepravovaných osob. Z nich voj. M. N. utrpěl vinou svob. P. K. zlomeninu klíční kosti; pro toto zranění nebyl schopen vykonávat vojenskou službu po dobu 2 měsíců a škoda na vozidlech byla vyčíslena částkou 3308,- Kčs. Zaviněním voj. Z. Č. byl zraněn též voj. M. K., který utrpěl pohmoždění pravého kolenního kloubu s přetržením vnitřního postranního vazy, vnitřního menisku a kloubového pouzdra s předpokládanou dobou léčení 3 měsíce. Na vozidlech vznikla škoda ve výši 16 267,- Kčs.

Za to byli oba obžalovaní odsouzeni podle § 180 odst. 2 tr. zák. k trestům odnětí svobody na 8

měsíců, přičemž výkon těchto trestů jim byl podmíněně odložen na dobu jednoho a půl roku. Zároveň bylo rozhodnuto o náhradě škody. Na podkladě odvolání obou obžalovaných, kteří namítali nesprávnost znaleckých posudků a současně i z nich plynoucí nesprávné právní posouzení provedené soudem prvního stupně, vyšší vojenský soud svým rozsudkem ze dne 5. 3. 1986 sp. zn. [3 To 59/86](#) zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu, uznal obžalované na stejném skutkovém základě vinnými trestným činem ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1 tr. zák. a uložil jim tresty odnětí svobody na 6 měsíců s podmíněným odkladem jejich výkonu na dobu jednoho a půl roku. Zároveň znovu rozhodl o náhradě škody.

V odůvodnění tohoto svého rozsudku vyšší vojenský soud mimo jiné uvedl:

Vyšší vojenský soud se neztotožnil s rozhodnutím soudu prvního stupně, který poté, co učinil řádná a úplná skutková zjištění, v souladu s obžalobou trestné jednání obžalovaných právně kvalifikoval jako trestný čin obecného ohrožení podle § 180 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. Základním předpokladem použití této právní kvalifikace totiž je, aby z jednání pachatele bezprostředně hrozilo konkrétní nebezpečí smrti anebo těžké újmy na zdraví většímu počtu lidí, anebo nebezpečí vzniku škody velkého rozsahu na cizím majetku. Ze znění ustanovení § 179 odst. 1 tr. zák. pak vyplývá požadavek, že i v případě trestného činu podle § 180 tr. zák. musí jednáním pachatele v podstatě vzniknout situace, která svou povahou, rozsahem a intenzitou ohrožení se rovná nebezpečí, které hrozí chráněným zájmům v důsledku ohrožení požárem, výbuchem anebo jinou výraznou živelní událostí. Podstatné je tedy bezprostřední a konkrétní ohrožení uvedené intenzity, přičemž ke vzniku dané poruchy vůbec nemusí dojít. V daném případě sice byl na obou vozidlech přepravován větší počet vojáků a v důsledku jednání obžalovaných došlo ke zranění některých z nich, přičemž na každém ze dvou vozidel utrpěl jeden z přepravovaných vojáků také těžkou újmu na zdraví. Vzhledem ke způsobu jízdy obou obžalovaných, průběhu nehodového děje a zejména také nízké nárazové rychlosti (kolem 20 km/hod.) vozidel je však vyšší vojenský soud přesvědčen, že v daném případě v důsledku jednání obžalovaných nehrozilo bezprostřední a konkrétní nebezpečí smrti anebo těžké újmy na zdraví sedmi vojákům a toto nebezpečí nehrozilo ani z hlediska vzniku škody velkého rozsahu na cizím majetku. Potvrzují to konečně i samotné následky dopravní nehody, třebaže z hlediska právní kvalifikace nemají rozhodující význam pro posouzení otázky, zda obecné ohrožení vzniklo. Dále nutno uvést, že pro stav obecného ohrožení je typické nejen přiblížení se k poruše, tj. bezprostřední, konkrétní hrozba jejího vzniku, ale také určitá živelnost a neovladatelnost průběhu vyvolané události, kdy vznik poruchy na zákonem chráněném zájmu není závislý na vůli pachatele, ale na nahodilých okolnostech. V daném případě však oba obžalovaní i při intenzivním brzdění směrově ovládali své vozidlo, čímž odvrátili vážnější nebezpečí, hrozící z vyjetí do protisměru nebo mimo vozovku. Za této situace ani nebezpečí hrozící v případě vyjetí do protisměru anebo mimo vozovku nelze považovat za okolnosti, které by odůvodnily právní kvalifikaci podle § 180 tr. zák. To platí jak s ohledem na to, že obžalovaní zasahovali nejen brzděním, ale také řízením vozidel do průběhu nehodového děje, tak i s ohledem na rychlost jízdy a nárazovou rychlost obou vozidel. Nestačí totiž, aby pachatel svým jednáním pouze vytvořil určitou situaci, ze které by až za předpokladu splnění dalších podmínek vzniklo obecné ohrožení.